

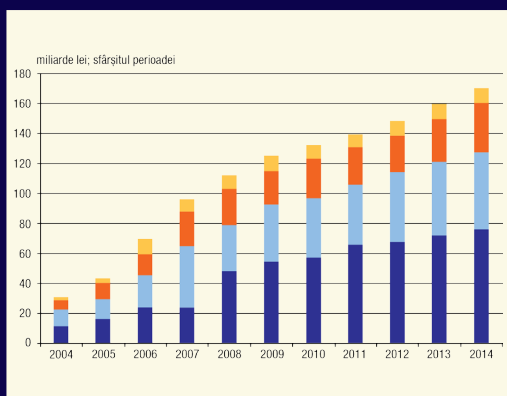
FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR BANCARE

info

V(39) nr. 7/2015

Noile reglementări în domeniul garantării depozitelor

Banii dumneavoastră
sunt în siguranță

SUMA GARANTATĂ

100 000 €

echivalent în lei

România, la fel ca alte state membre ale Uniunii Europene, a transpus recent în legislația națională Directiva 2014/49/UE privind schemele de garantare a depozitelor¹, în data de 4 decembrie 2015 fiind adoptată Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 918 din 11 decembrie 2015. Legea a intrat în vigoare din data de 14 decembrie 2015.

Odată cu armonizarea legislațiilor statelor membre cu Directiva UE în materie de garantare a depozitelor, toți deponenții din spațiul comunitar beneficiază de o protecție unitară, indiferent de statul membru în care este localizată banca la care au depuși banii.

Înființat în anul 1996², Fondul de garantare a depozitelor bancare (FGDB) este schemă statutară de garantare a depozitelor și are calitatea de persoană juridică de interes public. În prezent, FGDB este unica schemă de garantare a depozitelor oficial recunoscută pe teritoriul României³.

Depozitele bancare care beneficiază de garantare

Sfera depozitelor eligibile⁴ a fost lărgită, garantarea extinzându-se asupra depozitelor tuturor persoanelor fizice și ale întreprinderilor, indiferent de mărimea acestora din urmă.

Astfel, au intrat în sfera deponenților garantați și persoanele fizice care au calitatea de administratori, directori, membri ai consiliului de supraveghere, auditori, acționari semnificativi ai instituției de credit în cauză, precum și membrii familiilor acestora.

¹Statele membre au avut la dispoziție o perioadă de un an pentru transpunerea în legislațiile naționale a prevederilor Directivei 2014/49/UE privind schemele de garantare a depozitelor.

²În baza Ordonanței Guvernului nr. 39/1996 privind înființarea și funcționarea Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar.

³În cazul în care în România ar fi înființate scheme de tipul celor contractuale de garantare sau sisteme instituționale de protecție, acestea ar putea fi recunoscute oficial drept scheme de garantare a depozitelor de către Banca Națională a României, în calitate de autoritate desemnată.

Totodată, au devenit eligibile și depozitele întreprinderilor mari, care erau excluse de la garantare în trecut, în acea perioadă fiind garantate doar depozitele întreprinderilor mici și mijlocii.

Depozitele instituțiilor financiare, ale firmelor de investiții, asigurătorilor și reasigurătorilor, organismelor de plasament colectiv, ale fondurilor de pensii și ale autorităților publice centrale, locale și regionale nu beneficiază de garantare.

De asemenea, nu sunt eligibile depozitele rezultate din tranzacții în legătură cu care au fost pronunțate hotărâri judecătorești definitive de condamnare pentru infracțiunea de spălare a banilor și nici cele pentru care identitatea titularului nu a fost verificată până la momentul în care acestea devin indisponibile⁵.

Plafonul de acoperire

Depozitele eligibile constituite în orice monedă continuă să fie acoperite până la nivelul de 100.000 euro, în echivalent lei, plafon aplicabil per deponent garantat și per instituție de credit în toate statele membre ale Uniunii Europene.

Cu toate acestea, pentru anumite categorii de depozite urmează să fie aplicat un plafon de acoperire mai mare⁶ de care vor beneficia doar deponenții garantați persoane fizice. Depozitele care beneficiază de o acoperire temporară sporită sunt cele rezultate din:

- a) tranzacții imobiliare referitoare la bunuri imobile cu destinație locativă;
- b) evenimentul pensionării, disponibilizării, din situația de invaliditate sau deces al deponentului;
- c) încasarea unor indemnizații de asigurare sau a unor compensații pentru daune rezultate din infracțiuni sau pentru condamnări pe nedrept.

⁴Depozitele care nu sunt excluse de la garantare.

⁵Depozitul indisponibil este depozitul datorat și exigibil care nu a fost plătit potrivit condițiilor legale și contractuale aplicabile de către o instituție de credit aflată în una din situațiile următoare:

a) Banca Națională a României a constatat că instituția de credit în cauză nu este capabilă, din motive legate direct de situația sa financiară, să plătească depozitul și nu are perspective imediate de a putea să o facă;

b) a fost pronunțată o hotărâre judecătorească de deschidere a procedurii falimentului instituției de credit.

⁶Acesta este stabilit și reconsiderat periodic de către Banca Națională a României pe baza evoluției indicatorilor statistici relevanți.

Nivelul majorat de garantare este valabil pentru o perioadă de 12 luni de la data la care suma a fost creditată în cont la instituția de credit în cauză sau de la data la care depozitele pot fi transferate legal la o altă instituție de credit.

Plata compensațiilor către deponenți

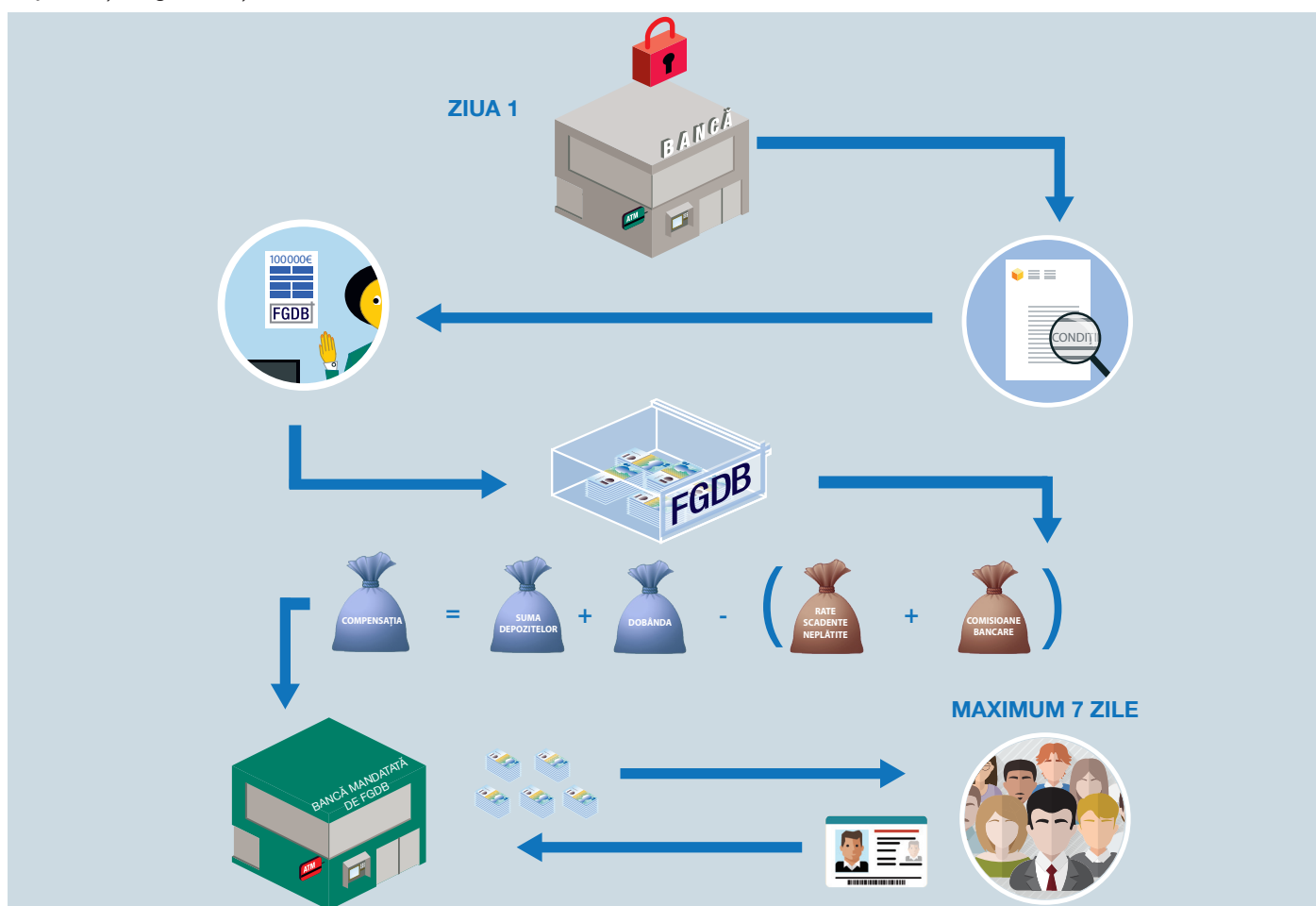
La nivelul Uniunii Europene este prevăzută o reducere graduală a termenului de plată a compensațiilor de 20 de zile lucrătoare de la data indisponibilizării depozitelor, acesta trebuind să ajungă la maxim 7 zile lucrătoare până în anul 2024.

Autoritățile din țara noastră au renunțat la perioada de tranziție, optând pentru implementarea imediată în România a noului termen de 7 zile lucrătoare în care compensațiile cuvenite sunt puse la dispoziția deponenților garantați.

Nivelul compensației se determină prin deducerea din suma tuturor depozitelor eligibile deținute de un deponent garantat la o instituție de credit la data indisponibilizării acestora a valorii totale a creanțelor exigibile la aceeași dată ale instituției de credit asupra deponentului respectiv. Compensația de plătit este limitată la nivelul plafonului de acoperire aplicabil.

Compensațiile sunt plătite în lei, indiferent de moneda în care au fost constituite depozitele. Pentru sumele în valută, echivalentul în lei se calculează utilizând cursurile de schimb valutar comunicate în data la care depozitele au devenit indisponibile.

În cazul deponenților sucursalelor din străinătate ale instituțiilor de credit participante, plata compensațiilor se efectuează prin intermediul schemei de garantare a depozitelor din statul membru gazdă.

Procesul de plată a compensațiilor

Reciproc, FGDB asigură, în numele schemei de garantare a depozitelor din statul membru de origine, plata compensațiilor către deponenții de la sucursalele

din România ale instituțiilor de credit cu sediul în alte state membre. Tot în numele schemei de garantare a depozitelor din statul membru de origine, FGDB asigură

informarea deponenților interesați și are dreptul de a primi corespondență de la deponenți.

Cooperarea între schemele de garantare a depozitelor din Uniunea Europeană se întemeiază pe acorduri elaborate în conformitate cu Ghidul în domeniu pe care urmează să-l emită Autoritatea Bancară Europeană în prima parte a anului 2016.

Sistemele schemelor de garantare a depozitelor trebuie să permită colectarea informațiilor necesare determinării compensațiilor, verificarea și valorificarea acestora în vederea îndeplinirii obligațiilor schemelor față de deponenți.

În acest scop, schemele de garantare a depozitelor trebuie să efectueze periodic simulări de criză și să comunice rezultatele acestora Băncii Naționale a României, în calitate de autoritate desemnată.

Schemele de garantare a depozitelor asigură confidențialitatea și protecția datelor aferente deponenților și instituțiilor de credit participante, informațiile obținute putând fi utilizate exclusiv pentru îndeplinirea atribuțiilor acestora.

Informarea deponenților

Potrivit noii legi, înainte de încheierea unui contract de depozit, instituțiile de credit trebuie să furnizeze deponenților o serie de informații de bază despre garantarea depozitelor cuprinse într-un formular standardizat, care se comunică deponenților cel puțin anual, iar prin intermediul extraselor de cont se confirmă încadrarea depozitelor în categoria celor eligibile.

Informațiile despre garantarea depozitelor pot fi furnizate și pe cale electronică pentru deponenții care efectuează operațiuni bancare prin internet.

În cazul fuziunii între instituții de credit sau al conversiei unor filiale în sucursale ori al altor operațiuni cu efect similar, deponenții trebuie notificați despre intenție cu cel puțin o lună înainte ca operațiunea să producă efecte juridice. Deponenții ale căror depozite eligibile ar urma să depășească, prin cumulare, plafonul de acoperire, vor avea la dispoziție 3 luni pentru a-și retrage

sau transfera sumele peste plafon la o altă instituție de credit, fără niciun fel de penalități.

Resursele financiare ale unei scheme de garantare a depozitelor

Pe tot cuprinsul Uniunii Europene, schemele de garantare a depozitelor trebuie să dispună, până în anul 2024, de resurse echivalente cu cel puțin 0,8% din cuantumul depozitelor acoperite ale instituțiilor de credit participante.

Contribuția periodică a unei instituții de credit la schema de garantare a depozitelor la care participă va fi determinată în funcție de riscul instituției și va fi plătită înainte de producerea unui eveniment de indisponibilizare a depozitelor (mecanism de finanțare *ex ante*).

Resursele unei scheme de garantare a depozitelor pot fi utilizate, pe lângă plata compensațiilor, și pentru finanțarea rezoluției instituțiilor de credit participante, în conformitate cu legislația privind redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, printre scopurile urmărite numărându-se protejarea deponenților și asigurarea continuității funcțiilor critice.

În România, FGDB a avut încă de la înființare un mecanism de finanțare *ex ante*, iar sumele acumulate până în prezent sunt superioare nivelului-țintă minim impus la nivel european.

În 2016, FGDB urmează să introducă, cu aprobarea Băncii Naționale a României, un sistem de determinare a contribuțiilor în funcție de profilul de risc al instituțiilor de credit participante. Sistemul utilizat va avea la bază orientările din Ghidul emis de Autoritatea Bancară Europeană cu privire la metodele de calcul al contribuțiilor la schemele de garantare a depozitelor.

O parte din contribuția anuală a unei instituții de credit poate fi, cu aprobarea Băncii Naționale a României, sub formă de angajamente de plată, proporția acestora neputând depăși 30% din totalul resurselor financiare disponibile ale schemei de garantare a depozitelor. Angajamentele de plată ale instituțiilor de credit către o schemă de garantare a depozitelor trebuie să fie garantate integral, iar garanțiile să constea în active cu

grad scăzut de risc, să nu fie grevate de niciun fel de sarcini în favoarea unei terțe părți și să fie la dispoziția schemei de garantare a depozitelor.

În caz de necesitate pentru asigurarea resurselor destinate plății compensațiilor, instituțiile de credit plătesc și contribuții extraordinare în limita a 0,5% din volumul depozitelor acoperite.

Pe lângă contribuțiile anuale și cele extraordinare ale instituțiilor de credit participante, în categoria resurselor unei scheme de garantare a depozitelor intră și încasările din recuperarea creanțelor schemei, veniturile din investirea resurselor financiare disponibile, dar și împrumuturile contractate de schemă și alte resurse.

În situația în care resursele financiare disponibile ale FGDB sunt insuficiente pentru plata compensațiilor sau pentru finanțarea măsurilor de rezoluție, Guvernul, prin Ministerul Finanțelor Publice, pune la dispoziția FGDB sumele necesare, sub formă de împrumut, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare de la solicitarea acestora.

În plus, sunt posibile împrumuturile între schemele de garantare a depozitelor, acestea urmând să fie acordate, în anumite condiții, pe o perioadă de maximum 5 ani.

Investirea resurselor financiare disponibile ale unei scheme de garantare a depozitelor trebuie realizată într-o manieră suficient de diversificată și care să asigure un grad scăzut de risc.

Dacă o instituție de credit face obiectul unei acțiuni de rezoluție care asigură continuitatea accesului deponenților la propriile lor depozite, schema de garantare a depozitelor la care este membră contribuie la finanțarea rezoluției cu o sumă echivalentă cu valoarea totală a pierderilor ce ar fi fost suportate de schema de garantare a depozitelor în cazul în care instituția de credit ar fi fost lichidată prin procedura de insolvență. Suma respectivă nu poate depăși jumătate din nivelul-țintă al resurselor disponibile ale schemei de garantare a depozitelor.

Conducerea și administrarea FGDB

Similar organizării în sistem dualist a administrării societăților, în cadrul FGDB urmează să fie instituit atât

info nr. 7/2015 pagina 5/5

un Comitet director, care va prelua atribuțiile conducerii executive, cât și un Consiliu de supraveghere având ca atribuții stabilirea strategiilor și politicilor FGDB, precum și supravegherea Comitetului director.

Având în vedere responsabilitățile FGDB în ceea ce privește rezoluția bancară, acestuia i s-a acordat statutul de entitate administrată public de către un Consiliu de supraveghere format din șapte membri (cinci reprezentanți angajați ai Băncii Naționale a României, inclusiv președintele Consiliului de supraveghere, și doi reprezentanți angajați ai Ministerului Finanțelor Publice).

Astfel, Banca Națională a României, în calitate de autoritate de rezoluție, asigură controlul utilizării resurselor schemei de garantare a depozitelor și ale fondului de rezoluție bancară, cu implicarea în decizii a Ministerului Finanțelor Publice.

De asemenea, potrivit prevederilor legale, se va constitui Comitetul de audit al FGDB, format din trei membri ai Consiliului de supraveghere al FGDB.

Situațiile financiare ale FGDB sunt supuse auditului statutar, în cadrul căruia se verifică și respectarea obligațiilor legale privind investirea și utilizarea resurselor aferente atât schemei de garantare a depozitelor, cât și fondului de rezoluție bancară.

Pe lângă scopul său principal de garantare a depozitelor, FGDB are o serie de atribuții în domeniul rezoluției bancare, administrând fondul de rezoluție bancară și putând desfășura activități de administrator temporar, administrator special pentru o instituție de credit aflată în rezoluție, acționar la o instituție-punte sau la un vehicul de administrare a activelor. De asemenea, FGDB este unicul lichidator în cazul lichidării administrative a instituțiilor de credit.

Reproducerea integrală sau parțială a publicației este interzisă, iar utilizarea datelor în diferite lucrări este permisă numai cu indicarea sursei.

FGDB nu își asumă responsabilitatea pentru nicio părere, analiză sau interpretare exprimată de terți pe baza datelor prezentate în această publicație.

Realizat de Serviciul Analiză, comunicare și relații externe

Date de contact: 0314.232.810

studii@fgdb.ro

www.fgdb.ro